

• Koopiate valmistamise viisid	1
• Koopiate tellimise võimalused	1
• Raamatu digitaalkoopia.....	1
• Koopiate kättesaamine	1
• Maksmine	2
• Iseteenindus	2
• Isiklike seadmete kasutamine	2
• Kopeerimise piirangud	2
• Teose ja selle koopia kasutamine	2
• Isiklike dokumentide kopeerimine/digiteerimine.....	3
• Mida saab kopeerida ja digiteerida Rahvusraamatukogu kollektsioonist?.....	4

Tellimusi saavad esitada asutused ja eraisikud, selleks ei pea olema Rahvusraamatukogu registreeritud lugeja.

- ***Koopiate valmistamise viisid***

Tellida saab valguskoopiaid, digitaalkoopiaid (JPG, PDF, DOC ja kõrge trükikvaliteediga TIFF faile), väljatrükke ja mikrofilme. [Vt ka hinnakirja](#)

- ***Koopiate tellimise võimalused***

Koopiatellimusi saab esitada:

5. korrusel teatmesaalis, info telefonil 6307 100

e-posti teel - info@nlib.ee

e-teenusena - [tellimisvormil](#) või otsinguportaali [otsingust](#) otse, kasutades huvipakkuva teaviku kirje juures nuppu *Telli koopia*.

- ***Raamatu digitaalkoopia***

Teenus [EOD](#) (e-Book on Demand) pakub võimalust tellida kvaliteetne pdf-vormingus digitaalkoopia:

[e-kataloogis ESTER](#) viitega *Telli digitaalkoopia* märgistatud trükistest

[EOD otsingust](#) vajutades leitud kirje juures nuppu *EOD Digital On Request*

- ***Koopiate kättesaamine***

Tellitud koopiaid on võimalik internetist alla laadida (FTP serveri kaudu), tellida e-postile, kätte saada 5. korruse teatmesaalis või posti teel.

- ***Maksmine***

Kopeerimistööde eest tasutakse vastavalt [hinnakirjale](#) pangaülekandega e-postile saadetud arve alusel või teatmesaalis kohapeal sularahas/pangakaardiga. Krediitkaardiga saab internetis tasuta EOD tellimissüsteemi kaudu tellitud e-raamatute eest.

- ***Iseteenindus***

Lugemisaalides saab külastaja ise kopeerida ja skaneerida kopeerimis- ja skaneerimismasinatel. Selleks on vaja osta [Print-In-City](#) prindipilet.

[Print-In-City](#) veebiteenus võimaldab printida PDF-faile isiklikust kodu- või sülearvutist teile sobivasse Rahvusraamatukogu prindipunkti. Värviliselt saab printida 8. korruse kunstisaalis ja 5. korruse teatmesaalis. Lisaks on võimalik teha ise koopiaid ning skaneerida 5. korruse teatmesaalis vastavalt [hinnakirjale](#).

- ***Isiklike seadmete kasutamine***

Koopiaid tegemiseks on lubatud kasutada isiklike seadmeid. Pildistamisel ei tohi kasutada välkvalgust. Isiklike tehniliste vahenditega ei ole lubatud kopeerida harulduste ja arhiivkogu saalis arhivaale, rahvusteaviku säilituseksemplare ja haruldaste raamatute kogus säilitatavaid teavikuid.

- ***Kopeerimise piirangud***

Autoriõigusega kaitstud teosest võib teha oma tarbeks koopia. Üldlevinud seisukoht on, et sellisel juhul võib kopeerida näiteks ajakirjast mõne artikli, raamatust peatüki ja sisukorra.

Kopeerida ei ole lubatud andmebaase, arvutiprogramme ja paljundada noote. Rahvusraamatukogus ei kopeerita heli- ja videosalvestisi.

Haruldastest raamatutest ja arhiivkogu trükistest tehakse koopiaid juhul kui kopeerimine ei kahjusta teavikut. Neist ei tehta valguskoopiaid, vajadusel ja võimalusel trükis digiteeritakse ning lugejale tehakse väljatrükk.

- ***Teose ja selle koopia kasutamine***

Teose koopiat võib kasutada oma tarbeks ja jagada sõprade või pereringis. Veebis võib autoriõigusega kaitstud teose teha kättesaadavaks vaid autori või teda esindava isiku loal. Sama kehtib trükisena avaldamisel ja avalikul esitamisel.

Teose avaldamisel tuleb viidata Rahvusraamatukogule, mille kogudest teos pärineb. Heaks tavaks on, et teose avaldaja loovutab väljaandest ühe kasutuseksemplari RRile.

Digitaalarhiivis DIGAR asuvad teosed võivad olla kättesaadavad raamatukogu lugejaarvutitest või spetsiaalsetest arvutitest (autoriseeritud töökohad) RRis, millel puudub salvestamis- ja printimisvõimalus. Autoriseeritud töökohtade vahendusel saab lugeda RRI säilituseksemplarina laekuvaid teoseid, mis on avaldatud viimase kümne aasta jooksul või mis on veel müügis.

Elektrooniliste väljaannete puhul tuleb jälgida väljaande või andmebaasiga kaasnevaid kasutustingimusi. Mõne andmebaasi puhul on näiteks lubatud artikli saatmine meiliaadressile, mõne

puhul on lubatud väljatrükk. Väljaanne võib olla märgistatud vabakasutuslitsentsiga nagu [Creative Commons](#).

Autoriõiguse kehtivuse tähtaeg loetakse lõppenuks, kui autori surmast on möödunud 70 aastat. Näiteks 1943. aastal surnud autori autoriõiguse tähtaeg lõppes 1. jaanuaril 2014. aastal. Sellisel juhul võib teost kasutada nii oma tarbeks kui ka uuesti avaldada, teost võib kasutada uue teose loomisel.

Teost ei tohi uuesti avaldada oma nime all, sellisel juhul on tegemist plagiaadiga. Teost ei tohi kasutada selliselt, et see võiks riivata autori au ja väärikust. Näiteks teose avaldamine kahtlase mainega veebisaidil. Sama pealkirja all ei ole lubatud avaldada samaliigilist teost.

Autoriõigus ei kaitse rahvaloominguteoseid, õigusakte ja haldusdokumente ning nende ametlikke tõlkeid (seadused, määrused, juhendid, käskkirjad), kohtulahendeid ning nende ametlikke tõlkeid, riigi ametlikke sümboleid ja organisatsioonide sümboolikat (v.a. rahatähed), päevauudiseid, fakte ja andmeid, ideid, mõisteid ja kujundeid, teooriaid, protsesse, süsteeme, meetodeid. Seega kõige nimetatu kasutamine on autoriõiguse mõistes vaba.

Rahvusraamatukogu ei vastuta teose mitteõiguspärase kasutamise eest. Kasutajal tuleb kindlaks teha, kas teos on autorikaitse all ja milline kasutusviis on lubatud.

- ***Isiklike dokumentide kopeerimine/digiteerimine***

Rahvusraamatukogus on võimalik [digiteerida](#) ka isiklikke: raamatuid ja käsikirju, pisitrükiseid (reklaamid, diplomid, üksikud dokumendid, kirjad jms.), fotosid ja postkaarte, graafikat, illustratsioone jm. Kunstiteoseid, kaarte ja plakateid (suureformaadilised), klaasnegatiive, fotonegatiive.

- *Mida saab kopeerida ja digiteerida Rahvusraamatukogu kolleksioonist?*

RAAMATUD	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>
<p>RRi kogudes leidub üle kahe miljoni raamatu, millest 8 vanimat on pärit 15. sajandist. Enim on Eesti väljaandeid, lisaks Eestit või Eestis elanud/elavaid etnilisi rühmi ning isikuid käsitlev võõrkeelne kirjandus. Väliskirjandus on esindatud peamiselt humanitaar- ja sotsiaalteaduste valdkondade, samuti õiguse, majanduse, poliitika jt ühiskonnateaduste valdkondade raamatutega.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Raamatud on kirjeldatud e-kataloogis ESTER. • Eesti raamatud kajastuvad ka rahvusbibliograafia andmebaasis ERB. • E-raamatuid saab leida ja kasutada RRI otsinguportaalist. 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalarhiivis DIGAR on kättesaadavad digiteeritud raamatud, e-raamatud ja võrguväljaanded ning raamatute trükifailid. Olenevalt autoriõiguse kehtivuse tähtajast saab neid vaadelda kas internetis, RRI lugejaarvutitest või RRI autoriseeritud töökohtadel. • Vabalt kättesaadavad on näiteks Eesti trükise punase raamatu kolleksiooni kuuluvad väljaanded. 	<ul style="list-style-type: none"> • Teenuse EOD kaudu saab autorikaitse alt vabatest raamatutest tellida pdf-vormingus digitaalkoopia. • Digitaalarhiivis DIGAR vabalt kättesaadavaid raamatuid saab salvestada ja välja trükkida. • Otsinguportaali kaudu kasutatavaid e-raamatuid saab salvestada ja välja trükkida vastavalt andmekogu kasutamise tingimustele.
AJALEHED JA AJAKIRJAD	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>
<p>Perioodikakogu sisaldab eestikeelseid ajakirju ja ajalehti olenemata ilmumiskohast ning Eestis avaldatud võõrkeelseid perioodikaväljaandeid alates 1766. a. Välisperioodika hõlmab humanitaar- ja sotsiaalvaldkonna väljaandeid alates 17. saj. lõpust.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Perioodikaväljaanded on kirjeldatud e-kataloogis ESTER. • Eesti perioodika kajastub ka rahvusbibliograafia andmebaasis ERB. • E-ajakirju saab leida ja kasutada RRI otsinguportaali kaudu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajalehed alates 1821 ning ajakirjad alates 2017 Eesti artiklite portaal dea.digar.ee. • Eesti ajakirjad kuni 2016 digitaalarhiivis DIGAR 	<ul style="list-style-type: none"> • Andmebaasis DEA saab soovitud ajaleheartikli ära märkida ja välja printida või salvestada. • DIGARis vabalt kättesaadavaid väljaandeid saab salvestada ja välja trükkida. • Otsinguportaali kaudu kasutatavaid e-ajakirju saab salvestada ja välja

			trükkida vastavalt andmekogu kasutamise tingimustele.
MAAKAARDID JA LINNAPLAANID	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>
Kaardikogu sisaldab rohkem kui 25 000 kaarti, atlast ja linnaplaani maailma, erinevate piirkondade ning üksikute riikide ja linnade kohta. 70 % kogust on rahvustrükised.	<ul style="list-style-type: none"> • Kaardid on kirjeldatud e-kataloogis ESTER. • Eesti kaardid kajastuvad ka rahvusbibliograafia andmebaasis ERB • Rohkem infot saab kartograafia- ja geograafiasaali konsultandilt. 	Digitaalarhiivis DIGAR on kättesaadavad alates 16. saj. koostatud Eesti ala kujutavad ajaloolised maakaardid, samuti valik topograafilisi- ja teemakaarte ning Eesti linnade plaane kuni kaasajani. Olenevalt autoriõiguse kehtivuse tähtajast saab neid vaadelda kas veebis, RRI lugejaarvutitest või RRI autoriseeritud töökohtadel.	<ul style="list-style-type: none"> • DIGARis vabalt kättesaadavaid kaarte saab salvestada ja välja trükkida.
NOODID	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>
Noodikogu sisaldab ligi 120 000 nooti, millest suurema osa moodustab klassikalise muusika põhirepertuaar. Vanimad Eestis ilmunud noodid pärinevad 19. saj. algusest.	<ul style="list-style-type: none"> • Noodid on kirjeldatud e-kataloogis ESTER. • Eesti noodid kajastuvad ka rahvusbibliograafia andmebaasis ERB. • Rohkem infot saab muusikasaalist. 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalarhiivis DIGAR on kättesaadav Eesti üldlaulupidude nootide kollektsioon. Olenevalt autoriõiguse kehtivuse tähtajast saab neid lugeda kas veebis, RRI lugejaarvutitest või RRI autoriseeritud töökohtadel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tellida saab digitaalkoopiaid, autorikaitse alt vabadest nootidest ka paberkoopiaid. • DIGARis vabalt kättesaadavaid noote saab salvestada ja välja trükkida.
POSTKAARDID	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>

Eesti Rahvusraamatukogu **2018**
NÕUANDEID KOOPIATE TELLIMISEKS

Postkaardikogus on üle 70 000 kaardi. Neist vanem osa sisaldab peamiselt Eestimaa vaadete postkaarte aastatest 1895-1944. Alates 1945. a. laekub raamatukogule sündesemplar igast Eestis trükitud postkaardist.	<ul style="list-style-type: none"> • E-kataloogis ESTER on kirjeldatud üle 7100 digiteeritud postkaardi, enamusest on Eestimaa vaadete ja ilmunud enne 1945.a. • Alates 1945.a. laekunud postkaartide kohta teabe saamiseks tuleb pöörduda kunstisaali konsultandi poole. 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalarhiivis DIGAR on kättesaadavad digiteeritud postkaardid. Olenevalt autoriõiguse kehtivuse tähtajast on nad vaadeldavad kas internetis, RRI lugejaarvutitest või RRI autoriseeritud töökohtadel. 	<ul style="list-style-type: none"> • DIGARis vabalt kättesaadavaid postkaarte saab salvestada ja välja trükkida.
PLAKATID	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>
Plakatite kogu sisaldab rohkem kui 18 000 Eesti plakati, mis on ilmunud alates 1945.a.	<ul style="list-style-type: none"> • E-kataloogis ESTER on kirjeldatud üle 3000 plakati, enamusest on ilmunud alates 1990ndatest, varasemast perioodist peamiselt digiteeritud plakatid. • Rohkem infot kunstisaali konsultandilt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalarhiivis DIGAR on kättesaadavad peamiselt 1940-50ndate aastate plakatid. Olenevalt autoriõiguse kehtivuse tähtajast on nad vaadeldavad kas internetis, RRI lugeja arvutitest või RRI autoriseeritud töökohtadel. 	<ul style="list-style-type: none"> • DIGARis vabalt kättesaadavaid plakateid saab salvestada ja välja trükkida.
RAAMATUILLUSTRATSIOONID	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>
Raamatuillustratsioonide kogu sisaldab rohkem kui 9000 Eesti kunstnike originaalillustratsiooni 770 raamatule 20. saj. algusest tänapäevani. Suurema osa moodustavad illustratsioonid lasteraamatutele.	<ul style="list-style-type: none"> • Rohkem infot kunstisaali konsultandilt. 	<p>Raamatuillustratsioonidest kolmandik on digiteeritud ning vaadeldav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaalarhiivis DIGAR kas RRI lugejaarvutitest või RRI autoriseeritud töökohtadel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trükikõlbulikke digitaalkoopiaid saab tellida üksnes autoriõiguste omaja loal.
PISITRÜKISED	<i>Kust infot leiab?</i>	<i>Mis on kättesaadav internetis?</i>	<i>Kuidas tellida koopiat?</i>

<p>Pisitrükiste kogu (mahult väikeseid või sisult ajutise tähtsusega info- ja reklaamväljaanded) sisaldab üle 230 000 peamiselt pärast 1941. a. Eestis avaldatud kutse, kava, kalendri, müüri- ja laululehe, ankeedi, toote- ja ravimikataloogi, üksikute erialade õppeprogrammi, telefoniraamatu, asutusi/organisatsioone tutvustava väljaande, kliendilehe, sõiduplaani jms.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Pisitrükised on kirjeldatud e-kataloogis ESTER ja rahvusbibliograafia andmebaasis ERB.• Rohkem infot saab harulduste ja arhiivkogu saali konsultandilt.	<ul style="list-style-type: none">• Digitaalarhiivis DIGAR on vaadeldavad üksikud digiteeritud pisitrükised ja pisitrükiste trükifailid.	<ul style="list-style-type: none">• DIGARis vabalt kättesaadavaid pisitrükiseid saab salvestada ja välja trükkida.
--	--	--	--